

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabevaldaja: Riigikontroll

Juurdepääsupiirang 17.07.2026 - 31.08.2026

Alus: AvTS § 35 lg 2 p 2

Tiina Uudeberg

kantsler

Justiits- ja digiministeerium

Meie 17.07.2026 nr 2-1/80172/10

Märgukiri auditi „Riigi 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ tulemuste kohta Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas

Austatud kantsler

Riigikontroll tegi riigi 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsusele ja tehingute seaduslikkusele hinnangu andmiseks audititoiminguid Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas määral, mis oli vajalik, et veenduda riigi seisukohalt oluliste finantsaruannete kirjete õigsuses ning oluliste majandustehingute seaduslikkuses. Tehtud töö tulemuste põhjal koostab Riigikontroll ühe auditiaruande riigi kohta tervikuna.

Auditi käigus tegid audiitorid Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas 2025. aasta septembrist kuni 2026. aasta juunini järgmisi audititoiminguid:

- kontrollisid valitsemisala 2025. aasta riigieelarve täitmise aruande õigsust;
- kontrollisid riigi seisukohast oluliste tehingute vastavust riigieelarve seadustele ja raamatupidamises kajastamise õigsust ning sisekontrollisüsteemi toimimist valdkondades nagu
 - toetuste andmine,
 - tööjõukulude arvestus,
 - majandamiskulude tegemine,
 - tehingud põhivaraga,
 - kohtuvaidluste nõuete ja kohustiste arvestus;
- uuris, kas ja kuidas jälgitakse Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas riigieelarve seaduse §-s 60 sätestatud rahaliste kohustuste võtmise maksimaalsest piirmäärast kinnipidamist, milliseid kohustusi arvesse võetakse ja kas on olnud piirmäära ületamisi. Ülevaade selle sätte jälgimise praktikatest ja kitsaskohtadest on esitatud riigi kohta koostatud auditiaruandes;
- kontrollisid varasemates auditites tehtud soovitude täitmist.

Riigikontroll ei tuvastanud majandamiskulude ja tööjõukulude tegemisel sisekontrollisüsteemi toimimises, tehingute seaduslikkuses ega raamatupidamises kajastamisel kontrollitud ulatuses olulisi puudusi.

Tehtud audititoimingute tulemusena juhib Riigikontroll tähelepanu puudustele eelarve planeerimisel, eelarvega seotud aruandluses ja kasutamata jäänud eelarve ülekandmisel järgmisesse aastasse, põhivaraga tehingute tegemisel ja toetuste andmisel. Märdukirjas on käsitletud järgmisi probleemkohti:

1. Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala asutused on teinud vigu eelarve planeerimisel, aruandluse koostamises ja eelarvejääkide ülekandmisel;
2. Riigi Infosüsteemi Ameti pooleliolevate tarkvaraarenduste aastalõpu inventuuri vormistust tuleks parandada;
3. Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogiakeskus on kasutanud laia riigikaitse kulutuste kajastamisel vale tegevusalakoodi;
4. koostöökokkuleppega eraldatud investeeringutoetus Tartu Ülikoolile pole läbipaistev.

Detailsemalt on märdukirjas kirjeldatud tähelepanekud koos soovitudesga esitatud märdukirja lisas 1.

Ootame Teie kirjalikku vastust märdukirjas tehtud soovitudes kohta hiljemalt **17. augustiks 2026**.

Riigikontroll tänab Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala teenistujaid meeldiva koostöö eest ning loodab, et esitatud tähelepanekutest ja soovitudes on abi sisekontrollisüsteemi tõhustamisel ning raamatupidamisarvestuse parandamisel ministeeriumi valitsemisalas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ines Metsalu-Nurminen
auditiosakonna peakontrolör

Lisa 1. Märjukirja tähelepanekud detailsemalt

1. Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala asutused on teinud vigu eelarve planeerimisel, aruandluse koostamises ja eelarvejääkide ülekandmisel

1.1. Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) 2025. aasta eelarve ei olnud koostatud riigieelarve seadusega nõutud detailsuse ja ülesehitusega

Riigieelarve seaduse § 31 lõike 2 kohaselt on minister kohustatud liigendama riigieelarves märgitud valitsemisala eelarve administratiivselt ja majandusliku sisu järgi kooskõlas eelarveklassifikaatoriga ning lähtudes Vabariigi Valitsuse liigendusest. Lisaks näevad riigieelarve seaduse § 26 lõiked 5¹ ja 5² ette, et ministeeriumi valitsemisala tulemusvaldkonna programmi tegevuse kulud liigendatakse täiendavalt riigiasutuste kaupa, eristades muu hulgas tööjõukulusid, majandamiskulusid, toetusi, finantskulusid ja muid kulusid, ning esitatakse eelarve liikide jaotuses või detailsemalt. Neid nõudeid kohaldati esimest korda 2025. aasta riigieelarve liigendamisele.

2025. aasta riigieelarve seaduse § 1 lõike 3 kohaselt on kulude täiendav liigendus esitatud seaduse lisas. Lisas on kulud liigendatud asutuste, majandusliku sisu ja eelarve liikide kaupa ning see võimaldab siduda tegevuspõhise planeerimistasandi kulude majandusliku sisuga. Seega on tegemist riigieelarve seaduse alusel kehtestatud liigendusega, mitte üksnes seletuskirjas esitatud infoga.

Justiits- ja digiministri käskkirjaga kinnitatud RIA 2025. aasta eelarve ei olnud koostatud riigieelarve seadusega nõutud detailsuse ja ülesehitusega. Käskkirjas on eelarve jaotus programmi tegevuste kaupa esitatud ühes plokis ning jaotus majandusliku sisu ja eelarve liikide kaupa teises plokis. Neid jaotusi ei ole omavahel seostatud, mistõttu ei ole võimalik kindlaks teha, kui palju on iga programmi tegevuse eelarves ette nähtud tööjõu-, majandamis- ja muudeks kuludeks.

1.2. 2025. aasta jääkide ülekandmisel 2026. aastasse on muudetud eelarve kasutamise sihtotstarvet 1 009 104 euro ulatuses

Riigieelarve seaduse § 59¹ kohaselt peab kasutamata jäänud raha ülekandmisel säilima otstarve, mis on määratud riigieelarve seaduse ja selle lisa, Vabariigi Valitsuse ja valitsemisala ministri eelarve käskkirjade liigenduste tasemel.

2024. aastat käsitlevas auditis tuvastas Riigikontroll, et Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala kandis 2025. aastasse teist korda üle vähemalt 372 561 eurot 2023. aasta eelarvejääke ning tõenäoliselt veel 681 511 eurot, rikkudes sellega riigieelarve seaduses sätestatud ühekordse ülekandmise põhimõtet. Sellest tulenevalt peaks ministeeriumi valitsemisala 2025. aasta lõplik eelarve olema nii riigi majandusaasta koondaruandes kui ka valitsemisala riigieelarve täitmise aruandes vähemalt 1 054 072 euro võrra väiksem.

Justiits- ja Digiministeeriumi 2025. aastal kasutamata jäänud piirmääraga raha ülekandmisel 2026. aastasse ei ole säilinud eelarve kasutamise sihtotstarve, kuna ülekandmisel on muudetud tegevuste, asutuste või majandusliku sisu vahelist liigendust kokku 1 009 104 euro ulatuses.

Minister on piirmääraga raha ülekandmisel tõstnud 400 000 eurot programmi tegevuse „Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine“ eelarve realt „Digiriigi alusbaasi kindlustamise“ eelarve reale. Ministeeriumi selgituse kohaselt on tegemist ekslikult ära tõstetud eelarvega. Ministeerium nendib, et kulusid siiski tehti programmi „Digiriigi alusbaasi kindlustamine“ raames ja kasutati eelarvet kokkuvõttes selle programmi raames, mida tegelikult ei oleks tohtinud teha.

Samuti muudeti nii 2025. aasta teise lisaeelarvega kui ka ministri liigendusega programmi tegevuse „Õigusriigi ja õigusloome kvaliteedi tagamine“ eelarvet. Muudatuste käigus paigutati lubamatult ümber ka 377 707 eurot 2024. aastast üle kantud eelarveraha. Ministeeriumi selgituse kohaselt tehti seda ekslikult.

Lisaks on programmi tegevuse „Karistuse täideviimise korraldamine“ sees tõstetud ümber 175 574 eurot vanglate grupi majandamiskulude realt Tallinna Vangla majandamiskulude reale. Ministeeriumi selgituse kohaselt tõsteti vanglate grupi eelarve jääk ülekandmisega Tallinna Vanglale üle. Nagu Riigikontroll ka 2024. aastat käsitleva Justiits- ja Digiministeeriumi märgukirjas tähelepanu juhtis, ei ole grupile eelarvejääkide ülekandmine põhjendatud, kui see hiljem asutustele laiali jaotatakse. See on põhjendatud vaid juhul, kui eelarve jääb grupile ja sealt tehakse ka kulud. Samuti on kaheldav, kas juhul, kui aasta jooksul on võimalik raha ümber suunata, on see seotud võetud kohustustega või edasilükkunud 2025. aasta riigieelarves planeeritud tegevustega.

Justiits- ja Digiministeerium on programmi tegevuse „Karistuse täideviimise korraldamine“ 2025. aastal kasutamata jäänud muude tegevuskulude eelarve reale tõstnud 55 723 eurot rohkem, kui oli selle rea eelarve jääk. Muude tegevuskulude ülekantavat eelarvet suurendatakse kasutamata jäänud majandamiskulude eelarve jäägi arvelt.

Ministeeriumi sõnul on majandamiskulude jäägi arvelt kaetud muude tegevuskulude täitmisel ületatud eelarve, sest majandamiskulude prognoosi on aasta lõpus väga keeruline täpselt teha ja pärast kalendriaasta lõppu ministri käskkirja muutmise ei ole lubatud.

Muutes ülekandmisel tegevuste, asutuste või kontode vahelist jaotust, on muudetud ministri käskkirjaga kinnitatud 2025. aasta eelarve jaotuskavas määratud eelarve kasutamise sihtotstarvet.

Riigikontrolli arvates on mõisteta, et eelarve täitmise täpne prognoosimine võib aasta lõpus olla keeruline. Prognoosimise keerukus ei anna siiski alust muuta järgmisse aastasse ülekandmisel eelarve jaotust tegevuste, asutuste või kontode vahel. Sellise muudatusega muudetakse ministri käskkirjaga kinnitatud eelarve kasutamise sihtotstarvet tagantjärele.

Eelarve kasutamise üldpõhimõtte kohaselt peab väljamineku tegemiseks olema eelnevalt olemas ministri antud volitusele vastav eelarveline kate. Kui mingi rea eelarvet ületatakse, on eelarvet kasutatud ministri määratud jaotusest erinevalt. Seetõttu tuleb eelarve täitmist aasta jooksul piisavalt sageli jälgida ning vajaduse ilmnemisel muuta eelarve jaotust ministri käskkirjaga enne eelarveaasta lõppu. Järgmisse aastasse ülekandmisel tuleb lähtuda aasta lõpus kehtinud eelarvejaotusest.

1.3. Justiits- ja Digiministeeriumi eelarves ei kasutata läbivalt samu objektikoode

Auditis selgus, et mitmel juhul on justiits- ja digiministri 2025. aasta eelarve liigendamise käskkirjas jäänud määramata eelarve objektikood. Hiljem on eelarve avatud infosüsteemides siiski koos objektikoodiga. Ministeeriumi sõnul on objektikood võetud kasutusele täpsema analüüsi tegemiseks või on unustatud objektikood algselt lisada ministri käskkirja.

Eelarve objekte kasutatakse täiendava arvestuse pidamiseks ja piirmäärade seadmiseks. Muu hulgas on eelarve objekti kohustuslik kasutada investeeringuks või investeeringutoetuseks ette nähtud raha kajastamisel. Riigikontrolli hinnangul tagab korrektne objektikoodide määramine eelarveraha läbipaistva kasutamise, sh aitab vältida vigu eelarve täitmises.

1.4. Justiits- ja Digiministeeriumi laia riigikaitse investeeringu liigendus lisaeelarve seaduses ja riigieelarve täitmise aruandes ei ole omavahel kooskõlas

Riigi 2025. aasta esimese lisaeelarve seaduses on Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala investeeringute muudatusest 1 092 000 eurot kajastatud real „Muud investeeringud kokku“. Ministeeriumi eelarve täitmise aruandes on aga nende investeeringute täitmine näidatud teisel real ehk real „IT-investeeringud“.

Riigikontroll juhib tähelepanu, et riigieelarve seaduses eraldi näidatud investeeringuridade lõplik eelarve peab olema ka täitmise aruandes õige ja objektikoodide kaupa jälgitav. Erineva liigenduse tõttu ei ole riigieelarve täitmise aruande põhjal võimalik samadel alustel võrrelda Riigikogu kinnitatud eelarvet ja selle täitmist. Kuigi erinevus ei mõjuta investeeringute kogusummat, mõjutab see IT-investeeringute ja muude investeeringute ridade õigsust. Ühtlasi väheneb Riigikogu ja avalikkuse võimalus jälgida, kas investeeringute eelarvet on kasutatud ja muudetud kooskõlas kinnitatud liigendusega.

1.5. Riigi kuluarvestuse infosüsteemi KAIS sisestatud 2025. aasta algne eelarve ei vasta 2025. aasta riigieelarve seaduse lisale

Riigi kuluarvestuse infosüsteemi KAIS sisestatud 2025. aasta algne eelarve ei vasta 2025. aasta riigieelarve seaduse lisale. KAISis on sama programmi tegevuse eelarve jaotust majandusliku sisu järgi muudetud võrreldes seaduses sätestatuga. Programmi tegevuse „Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine“ eelarves on tööjõukuludeks ette nähtud piirmääraga eelarvet suurendatud majandamiskulude arvelt 557 473 euro võrra.

Ministeeriumi sõnul esitas ta vastavad muudatusettepanekud 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu kolmandaks lugemiseks, kuid teadmata põhjusel ei jõudnud need vastuvõetud seadusesse. Kuna Riigikogu neid muudatusi vastu ei võtnud, ei olnud alust kajastada neid KAISis 2025. aasta algse eelarve osana.

Kuna KAIS on ainus infosüsteem, millest on võimalik saada infot kogu riigi, sh valitsemisalade, eelarve ja selle täitmise kohta, on oluline, et seal kajastuvad andmed oleksid õiged. Riigikontroll juhib tähelepanu, et eelarveandmete läbipaistvuse ja usaldusväärsuse tagamiseks peab KAISi sisestatud algne eelarve vastama Riigikogu vastu võetud vastava aasta riigieelarve seadusele.

Hilisemad eelarvemuudatused tuleb vajaduse korral vormistada ministri käskkirjaga, järgides seejuures eelarvereegleid.

Riigikontrolli soovitused Justiits- ja Digiministeeriumi kantslerile:

- lähtuda asutuse eelarve kinnitamisel riigieelarve seadusega nõutud detailsusest;
- lähtuda eelarveaastal kasutamata eelarvejääkide üleviimisel riigieelarve seaduse põhimõtetest ning lisaks Vabariigi Valitsuse liigendusele ka ministri kinnitatud eelarve jaotusest;
- tõhustada järelevalvet valitsemisala eelarve täitmise üle ning kui raha on vaja ümber planeerida, teha seda eelarveaasta sees;
- sisestada riigi kuluarvestuse infosüsteemi KAIS korrektne algne eelarve, et tagada riigieelarve andmete läbipaistvus, usaldusväärsus ja riigieelarve seaduse järgimine.

2. Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) pooleliolevate tarkvaraarenduste aastalõpu inventuuri vormistust tuleks parandada

Riigikontroll auditeeris RIA lõpetamata immateriaalse põhivara aastalõpu saldo inventuuri. Tegu on varadega, mida ei ole veel kasutusele võetud. Nimekirjas oli 31. detsembri seisuga 5 pooleliolevat tarkvaraarendust soetusmaksumusega 1,3 miljonit eurot.

Nimekirjas puudus igasugune info, millega RIA selgitaks pooleliolevaid töid. Inventuuriakti põhjal ei ole seetõttu võimalik veenduda, kas mõne tarkvara arendamisest on loobutud ja see tuleks maha kanda või kas mõni tarkvara on juba valmis ja kasutuses ning tuleks kajastada immateriaalse põhivarana.

Et aastalõpu inventuuri aktiga oleks võimalik RIA juhtkonnale ja Riigi Tugiteenuste Keskusele anda kindlust, kas kõik pooleli olevad tarkvarad on jätkuvalt edasiarendamisel, millised neist on valmis kasutusele võtmiseks või mis tuleks hoopis maha kanda, soovitab Riigikontroll inventuuri akti selgitustega täiendada (nt valmimise tähtaeg, lepingujärgsete arendustööde lõpptähtaeg, prognoositav kasutusele võtmise aeg, arvele võetava vara kasulik eluiga või märke eluea pikendamise või pikendamata jätmise kohta). Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskirja, mis hakkas kehtima 2023. aastal, on selgituste lisamise nõue ka pandud.

Riigikontrolli soovitus Justiits- ja Digiministeeriumi kantslerile koostöös Riigi Infosüsteemi Ameti peadirektoriga: lisada RIA lõpetamata immateriaalsete varade inventuuriakti järgmine info: varade kavandatud valmimise tähtaeg, lepingujärgne arendustööde lõpptähtaeg ja prognoositav kasutusele võtmise aeg.

3. Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogiakeskus on laia riigikaitse kulude kajastamisel kasutanud vale tegevusala koodi

Riigikontroll auditeeris muu hulgas 2025. aastal tehtud kulusid, mis olid eelarvestamises ja raamatupidamises paigutatud laia riigikaitse kulude (investeeringute) alla. 2025. aasta lisaeelarve eelnõu seletuskirja kohaselt on ette nähtud laia riigikaitse täiendav raha projektidele, mis on

hädavajalikud riigikaitse tagamiseks mittesõjalistes valdkondades. Seda raha kasutatakse muu hulgas siseturvalisuse, meditsiinisüsteemi töökindluse, välisteenistuse kriisivõimekuse, digiriigi ning meediavaldkonna toimepidevuse tugevdamiseks. Euroopa Liidus on kokku lepitud vabastusklausel, mis võimaldab nende kaitsekulude kasvu tõttu Euroopa Liidu kokkulepitud netokulude piirist ajutiselt kõrvale kalduda. Vabastusklausli puhul võetakse üldjuhul arvesse kulud, mis liigitatakse COFOG 02 „Riigikaitse“ alla.

Riigikontroll tuvastas Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogiakeskuse tehingute kontrollimisel, et riigiasutus on kasutanud 798 942 euro eest varundusseadmete ja tootetugede ostmisel ekslikult COFOG 02 „Riigikaitse“ koodi. Riigikontrollile antud selgituste kohaselt kasutas asutus seda koodi Rahandusministeeriumi suuniste alusel.

Kui investeeringul on kahene kasutus ehk seda saab kasutada nii tsiviil- kui ka sõjalistel eesmärkidel (nagu näiteks riigiasutuse ostetud varundusseadmed ja tootetoed), tuleb COFOGi klassifikatsioonis lähtuda kogu tehtud kulu peamisest eesmärgist ja vara kasutuseesmärgist ning kulud ei jagata tavaliselt erinevate funktsioonide vahel. Riigikontroll arvates oleks õige COFOGi klassifikatsiooni järgi kasutada asutuse peamist tegevusala koodi ehk 01330 (muud üldised teenused).

Vale tegevusala koodi kasutamine mõjutab COFOGi klassifikatsiooni järgi kokku pandud valitsemissektori rahandusstatistikat.

Riigikontrolli soovitus Justiits- ja Digiministeeriumi kantslerile: lähtuda tehingute kajastamisel COFOGi klassifikatsiooni reeglitest.

4. Tartu Ülikoolile koostöökokkuleppega 2,4 miljoni euro investeeringutoetuse eraldamine pole läbipaistev

Justiits- ja Digiministeerium sõlmis 2025. aasta detsembri lõpus Tartu Ülikooliga koostöökokkuleppe, et tagada Eesti avaliku sektori ja teadusasutuste juurdepääs arvutusvõimekusele. Koostöökokkulepe koosneb kahest osast – Tartu Ülikoolile volituse andmine Justiits- ja Digiministeeriumi nimel taristu soetamiseks riigihanke korraldamiseks ning ministeeriumi poolt ülikoolile toetuse eraldamine sellesama taristu soetamiseks.

Taristu soetamist käsitleb Justiits- ja Digiministeerium avaliku investeeringuna, mille tulemusena soetatud vara jääb Tartu Ülikooli omandusse ja mida kasutatakse üksnes koostööleppe eesmärkide saavutamiseks (s.o. arvutusvõimekusele juurdepääsu tagamiseks). Koostöökokkuleppes on investeeringu toetuse suurusena märgitud 2,4 miljonit eurot koos käibemaksuga. Ministeeriumi selgituste kohaselt anti ülikoolile toetust summas, mis võrdus summaga, mille ülikool tasus hankelepinguga soetatud taristu eest (taristu kogumaksumus koos käibemaksuga) ja ülikool ei arvesta sisendkäibemaksu tagasi toetuse arvelt tehtud kuludelt, sest see ei ole neile ettevõtlusega seotud tulu.

Justiits- ja Digiministeeriumi sõnul oli antud toetus planeeritud ministeeriumi 2025. aasta eelarvesse kõrgjõudlusega arvutusvõimekuse taristu hankimiseks summas 3,2 miljonit eurot. 2025. aasta alguses kinnitatud ministeeriumi esialgses 2025. aasta eelarve käskkirjas on tegevuse „Digiriigi alusbaasi kindlustamise“ investeeringu toetuse real summa 324 000 eurot. 2025. aasta

detsembri viimastel päevadel muudetud ministeeriumi eelarves kajastub toetus programmi tegevuse „Digiriigi alusbaasi kindlustamine“ real summas 2,7 miljonit eurot. Esialgses ja muudetud eelarves kajastatud summad ei ole kooskõlas koostöökokkuleppes määratud investeeringutoetuse suurusega.

Riigikontrolli arvates ei olnud toetuse eelarves kajastamine läbipaistev ega arusaadav. Ministeerium väitis esialgu ekslikult, et 2025. aasta eelarvesse oli toetuseks planeeritud 3,2 miljonit eurot, kuigi algses eelarves oli selleks ette nähtud vaid 324 000 eurot. Suurem osa toetusest ehk 2,4 miljonit eurot lisati eelarvesse alles aasta viimastel päevadel (kokku 2,7 miljonit eurot): koostöökokkulepe ja riigihankega ostetud seadmete üleandmise aktid allkirjastati 29. detsembril ning eelarvemuudatused tehti 30. detsembril 2025.

Ministeeriumi sõnul valiti Tartu Ülikool koostööpartneriks seetõttu, et ülikoolil oli tänu teadusinfrastruktuuri arendamisele olemas võimekus luua kõrgjõudlusega arvutusvõimekuseks vajalik taristu. Konkurssi koostööpartneri ehk toetuse saaja valikuks ei korraldatud. Riigikontrollile toetuse määramise otsust ei esitatud, mistõttu ei olnud võimalik veenduda toetuse määramise läbipaistvuses ja otsustusprotsessi põhjendatuses. Juba 2023. aastat käsitlevas märgukirjas juhtis Riigikontroll tähelepanu, et mitmel juhul olid ministeeriumil jäänud toetuste eraldamisel konkursid korraldamata.

Riigieelarve seaduse § 76 lõike 1 kohaselt peab riigieelarve raha kasutamine olema muu hulgas läbipaistev. Toetuste andmisel tähendab see Riigikontrolli arvates, et toetuse eesmärk, toetussumma kujunemise alused ja toetuse saaja valiku põhjendused peavad olema selged, dokumenteeritud ja kontrollitavad. Toetusi tuleks üldjuhul anda avaliku konkursi alusel.

Soovitus Justiits- ja Digiministeeriumi kantslerile: tagada eelarveraha kasutamise läbipaistvus, kehtestades selged põhimõtted toetuste andmiseks ning dokumenteerides toetussummade kujunemise ja toetuse saajate valiku põhjendused.